Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2022

Course	**:**	**SYBA**	**Date**	**:**	**04/02/2022**
Subject Code	**:**	**SKTS-04**	**Time**	**:**	**01:00pm to 03:00pm**
Subject Name	**:**	**Subsidary Paper - 04 (Sanskrit – આર્ષ મહાકાવ્યો)**	**Duration**	**:**	**2 Hours**
			Max. Marks	**:**	**50**

પ્રશ્ન:1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો : **(06)**

१. साहाय्यं वानरेन्द्रस्य यदि नाहं हनूमतः ।
करिष्यामि भविष्यामि सर्ववाच्यो विवक्षताम् ॥
२. अतिथिः किल पूजार्हः प्राकृतोऽपि विजानता ।
धर्मं जिज्ञासमानेन किं पुनर्याद्दशो भवान् ॥
३. नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥
४. सर्वेषां दौपदी राजन्महिषी नो भविष्यति ।
एवं हि व्याहृतं पूर्वं मम मात्रा विशां पते ॥

(બ) નીચેનામાંથી ગમે બે સસંદર્ભ સમજાવો. **(04)**

१. इक्ष्वाकुकुलमानार्थी चिन्तयामास सागरः ।
२. प्रतिज्ञा च मया दत्ता न स्थातव्यमिहान्तर ।
३. मूलं कृष्णो ब्रह्म च ब्रह्मणाः च ।
४. तथा जग्राह गाङ्गेयः शरधाराः शिखण्डिनः ।

પ્રશ્ન:2 *મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી, આદિમહાકાવ્ય તરીકે રામાયણનું મૂલ્યાંકન કરો.* **(10)**

અથવા

મહાભારતનો ભારતીય સંસ્કૃતિ પર પડેલ પ્રભાવ વર્ણવો.

પ્રશ્ન:3 ***रम्या रामायणी कथा.....*** *વિધાનને આદિમહાકાવ્યના સંદર્ભમાં મૂલવો.* **(10)**

અથવા

મહાભારતનો સાહિત્ય પર પડેલ પ્રભાવ વિગતે સમજાવો.

પ્રશ્ન:4 નીચેનામાંથી ગમે તે નોંધ લખો. **(10)**

૧. 'સુંદરકાંડ' શીર્ષકની સાર્થકતા
૨. રામાયણનાં પ્રક્ષેપો
૩. આદિપર્વ અને સભાપર્વનો પરિચય
૪. મહાભારતનો નીતિબોધ

પ્રશ્ન:5 નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. **(10)**

૧. *રામાયણનો સાહિત્ય પ્રકાર દર્શાવો.*
(A) *રૂપક* (B) *ઐતિહાસિક નાટક* (C) *મહાકાવ્ય* (D) *એકપણ નહીં*

૨. *રામાયણ શેમાં વિભક્ત છે ?*
(A) *સર્ગ* (B) *પર્વ* (C) *કાંડ* (D) *અધ્યાય*

૩. રામાયણના મુખ્ય નાયક કોણ છે ?

(A) રામ (B) વાલ્મીકિ (C) દશરથ (D) હનુમાન

૪. સુંદરકાંડનો નાયક કોણ છે ?

(A) પવનપુત્ર (B) રામ (C) ભીમ (D) શ્રીકૃષ્ણ

૫. વાલ્મીકિ રામાયણનો અતિ લોકપ્રિય કાંડ કયો છે ?

(A) અયોધ્યાકાંડ (B) અરણ્યકાંડ (C) સુંદરકાંડ (D) બાલકાંડ

૬. આદિપર્વમાં કેટલા અધ્યાય આવેલા છે ?

(A) ૨૨૫ (B) ૨૦૫ (C) ૨૧૫ (D) ૨૩૫

૭. મહાભારત કેટલા પર્વમાં વિભક્ત છે ?

(A) સાત (B) બાર (C) અઢાર (D) દશ

૮. વૈશમ્પાયનનાં હાથે વિસ્તાર પામેલું કાવ્ય કયા નામે ઓળખાયું ?

(A) જય (B) ભારત (C) મહાભારત (D) મહાકાવ્ય

૯. વિરાટપર્વ કેટલા ઉપપર્વમાં વિભક્ત છે ?

(A) ચાર (B) પાંચ (C) સાત (D) નવ

૧૦. ***यतो धर्मस्ततः कृष्णो यतः कृष्णस्ततो जयः ॥*** કોણ બોલે છે ?

(A) દ્રોણ (B) ભીષ્મ (C) અર્જુન (D) યુધિષ્ઠિર
